

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4618/2021
14.07.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Гордане Комненић, чланова већа, у ванпарничном предмету предлагача АА из ..., кога заступа Александар Стојшић, адвокат из ..., против противника предлага ББ, са последњим пребивалиштем у ..., коју заступа старалац за посебан случај Љубица Бесеровац, адвокат из ..., ради проглашења несталог лица за умрло, одлучујући о ревизији предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Сремској Митровици Гж 473/21 од 19.05.2021. године, исправљеног решењем Гж 473/21 од 17.06.2021. године, у седници одржаној 14.07.2022. године, донео је:

РЕШЕЊЕ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ решење Вишег суда у Сремској Митровици Гж 473/21 од 19.05.2021. године, исправљено решењем Гж 473/21 од 17.06.2021. године и решење Основног суда у Сремској Митровици Р2-1/21 од 22.02.2021. године, исправљено решењем Р2-1/21 од 07.04.2021. године, у делу става првог изреке, у погледу датума смрти, тако што се као датум смрти нестале ББ утврђује 03.02.2020. године.

У преосталом делу ревизија предлагача се **ОДБИЈА** као неоснована.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви предлагача и староца противника предлагача за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Решењем Основног суда у Сремској Митровици Р2-1/21 од 22.02.2021. године, исправљеног решењем Р2-1/21 од 07.04.2021. године, ставом првим изреке, нестала ББ, рођена ...1956. године у месту ..., Република ..., од оца ВВ и мајке ГГ, рођене ..., ЈМБГ ..., проглашена је за умрлу и као датум њене смрти утврђен је 03.02.2015. године, у ... . Ставом другим изреке, наложено је матичару Града Сремска Митровица да по правноснажности решења у матичну књигу умрлих упише чињеницу смрти пок. ББ, бивше из ..., док је трећим ставом изреке, обавезан предлагач да адвокату Љубици Бесеровац, староцу за посебан случај противника предлагача, исплати трошкове поступка у износу од 135.000,00 динара, у року од 15 дана, док је захтев преко досуђеног износа одбијен.

Решењем Вишег суда у Сремској Митровици Гж 473/21 од 19.05.2021. године, исправљеног решењем Гж 473/21 од 17.06.2021. године, жалбе предлагача изјављене против решења првостепеног суда од 22.02.2021. године и 07.04.2021. године су одбијене и решење првостепеног суда од 22.02.2021. године, које је исправљено решењем од 07.04.2021. године, је потврђено.

Против правноснажног другостепеног решења предлагач је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП, у вези са чланом 420. став 6. ЗПП, члановима 27. и 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку и нашао да је ревизија делимично основана.

У поступку доношења побијаног решења није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, предлагач је син нестале ББ, са којом је живео у заједничком домаћинству у ..., као и са оцем ДД који је у критичном периоду био на привременом раду у Црној Гори. ББ је дугогодишњи психијатријски пацијент, а последња хоспитализација је била од 05.01.2015. године до 29.01.2015. године. Према утврђеном чињеничном стању, сведок ДД се са ББ последњи пут чуо телефоном из Црне Горе, око 10 часова дана 02.02.2015. године, а такође и комшија ЂЂ се са њом чуо телефоном 02.02.2015. године (уочи вашара у Руми) око 18-18,30 часова. Предлагач је мајку последњи пут видео 02.02.2015. године када је била код куће и гледала телевизију, пре него што је отишао у село да купи јагње где се задржао три до четири сата, а када је дошао кући пре одласка на спавање није проверавао где се мајка налази, мислећи да је отишла да се прошета. Сутрадан је отишао на вашар и тек када се око поднева вратио схватио је да мајке нема. Распитивања код комшија и породице, укључујући и ширу родбину из Босне и Херцеговине, нису дала резултата, нестанак је пријављен и полицији, али без успеха.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања судови су закључили да су испуњени услови да се ББ прогласи несталом особом, а да се као датум њене смрти утврди 03.02.2015. године.

Основано се ревизијом предлагача указује да је у погледу утврђивања датума смрти погрешно примењено материјално право.

Судови нису посебно образлагали зашто као датум смрти узимају 03.02.2015. године. Током трајања поступка као датум смрти означаван је и 03.02.2020. године, који је решењем првостепеног суда исправљен у 03.02.2015. године, такође без образложења.

Према члану 64. став 2. Закона о ванпарничном поступку, као време смрти сматраће се дан за који се изведеним доказима утврди да је нестало лице умрло, односно дан који нестало лице вероватно није преживело. Ако не може да се утврди тај дан, сматра се да је смрт наступила првог дана по истеку рокова из члана 57. овог закона.

Чланом 57. Закона став 1 б), прописано је да за умрло може се огласити лице о чијем животу за последњих пет година није било никаквих вести, а околности под којима је нестало чине вероватним да више није у животу. Ставом 2. члана 57, прописано је да се наведени рок рачуна од дана када је по последњим вестима нестали несумњиво био жив, а ако се тај дан не може тачно утврдити, ти рокови почињу да теку завршетком месеца, односно године у којој је нестали по последњим вестима био жив.

У поступку није утврђен дан када је ББ умрла, нити дан који вероватно није преживела, као што се основано указује ревизијом предлагача, због чега се има сматрати да је смрт наступила првог дана по истеку рокова из члана 57. Закона о ванпарничном поступку, а сагласно наведеном члану 64. став 2. ЗВП. Нема основа за претпоставку да је ББ умрла непосредно по свом нестанку, да би се као датум смрти могао утврдити 03.02.2015. године. Како је 02.02.2015. године последњи дан за који је

утврђено да је ББ била жива, јер ју је тог дана видео син и тог дана су са њом разговарали супруг и комшија, то се применом наведених одредаба Закона о ванпарничном поступку као дан смрти мора одредити 03.02.2020. године.

Врховни касациони суд указује да је очигледном омашком у образложењу решења првостепеног суда наведено да је предлагач у свом исказу рекао да је мајку видео код куће пре свог одласка у село по јагње 03.02.2015. године, иако је предлагач навео да је то било пре вашара у Руми, дакле 02.02.2015. године, али, по налажењу ревизијског суда, било би крајње нецелисходно да се, у овом поступку који је ионако предуго трајао, само из разлога ове омашке укидају нижестепене одлуке.

Из наведених разлога, ревизија предлагача је у погледу датума смрти ББ уважена, а побијана одлука преиначена применом члана 416. став 2. ЗПП у вези са чланом 30. став 2. ЗВП.

У преосталом делу, у погледу одлуке о трошковима поступка ревизија је одбијена, јер се ради о поступку који је вођен у интересу предлагача (који притом током поступка није оспоравао постављање адвоката за стараоца несталом лицу, већ то чини тек у поднетом ванредном правном леку). Из истог разлога предлагачу нису досуђени ни трошкови ревизијског поступка, а све применом члана 28. Закона о ванпарничном поступку. Нису досуђени ни тражени трошкови поступка стараоцу за посебан случај противника предлагача, у делу у којем је ревизија одбијена, зато што подношење одговора на ревизију не спада у трошкове који су били потребни ради вођења овог ванпарничног поступка, а сагласно члану 154. став 1. ЗПП.

На основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом и трећем ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бисерка Живановић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**